

نگاهی به پیشینه و اهداف؛

بانک تعاونی هندوستان

(به بهانه فراهم شدن زمینه تأسیس بانک تعاون جمهوری اسلامی ایران)

● دفتر تعاونی‌های خدمات
وزارت تعاون

مقدمه

نظام تعاونی‌های اعتباری در هندوستان بر اساس الگوی سنتی یک ساختار چند جانبه (دو یا سه منظوره) فدرال بنا نهاده شده است. بر اساس قوانین تعاونی پیشین هندوستان (۱۹۰۴) که بعداً در سال ۱۹۱۲ تغییراتی نموده است ایجاد سازمانی برای مؤسسات تعاونی غیر اعتباری در خلال سال ۱۹۱۹، تبدیل به یک موضوع ملی در سطح گسترده‌تری گردید که فقط در سطح ملی یا منطقه‌ای می‌شد آن را سازمان داد.

در دوره مورد نظر تعاونی‌های غیر اعتباری به ویژه آنهایی که به تولید و یا بازاریابی محصولات کشاورزی، عرضه کالاهای مصرفی و دیگر موارد اشتغال داشتند یا باید خود را جزء سازمان فدرال در سطح ملی قرار می‌دادند و یا منطقه فعالیت خود را به منظور حفظ منابع در یک بازار گسترده و در سطح کشور گسترش می‌دادند. به این ترتیب تعدادی از تعاونی‌های کارآمد در ایالت‌های مختلف خود را در سطح ملی سازمان دادند به گونه‌ای که فدراسیون تعاونی ملی بازاریابی کشاورزی و فدراسیون تعاونی

مصرف کنندگان مثالی از این روند هستند.

نظام تعاونی اعتباری با وجود این که در بین ساختارهای تعاونی کشور هندوستان دارای قدمت بیشتری است، مع الوصف، بدون سازمانی که در سطح ملی گسترده باشد، باقی مانده است. دلیل آن ساده است، تعاونی‌های کارآمد توانستند مطابق قوانین مؤسسات تعاونی چند ایالتی ثبت شوند و کار خود را در مؤسساتی در سطح ملی آغاز نمایند. ولی نظام بانکداری تعاونی نمی‌توانست چنین کند زیرا لازم بود علاوه بر این که باید مطابق قانون مؤسسات تعاونی چند ایالتی ثبت شود، مجوزی نیز از «RBI» برای آغاز امور تجاری بانکی مطابق شرایط قانون مقررات بانکداری (که برای مؤسسات تعاونی قابل اعمال است) دریافت نماید. در عین حال، کمیته تحدید نظر اعتبارات کشاورزی (ACRC)^۱ که RBI آن را تحت ریاست پروفیسور آم‌خسرو (۱۹۸۱) تأسیس نمود، مسأله را یک بار دیگر مورد تحقیق قرار داد و قویاً توصیه نمود که چنین بانکی تأسیس شود. تا فاصله موجود بین تعاونی‌های اعتباری در هندوستان از میان برداشته شود.

«ACRC» به درستی دریافت که چنان چه در نظر است نظام تعاونی‌های اعتباری به

عنوان یک ساختار بانکداری متکی به خود، فعال و رشد یابنده ایجاد شود، لازم است به فوریت فاصله مربوط به نظام موجود در نظام بانکداری تعاونی از میان برداشته شود. برای خلاصه نمودن منطبق ایجاد این بانک بهتر است که از گزارش خود ACRC نقل قول نماییم.

«منطبق ایجاد بانک تعاونی پیشنهادی تعاونی هندوستان در ایجاد نظام ملی دموکراتیک به ویژه نظام بانکداری تعاونی نهفته است، زیرا قدرت خود را از اتحادیه سازمان‌های ایالتی و سایر تعاونی‌های بزرگتر اخذ می‌نماید.

در این چارچوب نقش آن مقدمتاً ایجاد رهبری در منطقه عملیات بانکداری برای واحدهای دولتی می‌باشد و به طور عمده نقش آن به عنوان مرکز تعادل برای نظام بانکداری تعاونی در سطح ملی است. به عبارت دیگر، به طور کلی بانک مورد بحث علاوه بر جابه‌جا نموده سیرده‌ها در سطح هندوستان که سخنپسندان قابل قدر نیستند، تنها این عمل را انجام می‌دهد که به عنوان کسب سیرم (نام بانکداری به معنی فعل) عنوان شود. «RBI» در سطح ملی و فدرال نظارت بر عملیات بانکداری تعاونی در هندوستان را به منظور اطمینان از فعالیت بانکداری تعاونی در سطح ملی انجام می‌دهد.

تعاونی) می‌باشد. همچنین متصدی مدیریت همه موارد و زمینه‌هایی است که نظام‌های دولتی قادر به بهره‌گیری از آنها در ایالت‌های خود نیستند. علاوه بر این نمایندگی نظام بانکداری تعاونی را برای تبادل نظر بانکداران در سطح ملی نیز به عهده خواهد داشت.

در عین حال بانک تعاونی هندوستان متولی هماهنگی با اصول فدرالیسم و دموکراسی است که ویژگی سازمان‌های تعاونی در تمام سطوح می‌باشد و تأکید آن نیز بر پذیرش مشارکت کمتر از دولت برای تحقق عدالت و مدیریت است.

آن چه که هدف ما است ایجاد یک ساختار تعاونی در قالب بانک تعاونی ملی به صورت فدراسیون از سطوح بالای دولت هم در کوتاه مدت و هم در بلندمدت می‌باشد که مالکیت و مدیریت آن به وسیله واحدهای فدراسیون صورت گیرد. علاوه بر توصیه‌های مختلف دیگری که در مورد ساختار تعاونی انجام داده‌ایم، مجدداً یادآور می‌شویم که از این نظام ملی انتظار می‌رود که بر اساس خطوط دموکراتیک سازمان یابد و بر اساس قدرت خود اقدام نماید و خود را از پشتیبانی و همچنین تجهیز منابع دولتی از جمله حمایت مالی آن که کنترل و دخالت دولت را به همراه خواهد داشت به دور نگه دارد.

NCBI نیز به همین نحوه به خاطر سرمایه یا سایر منابع خود به دولت متکی نخواهد شد.

در بررسی‌های قبلی فرض بر این بود که مباحثه بر سر موضوع پایان یافته و اقدامات بلافاصله برای تأسیس این بانک آغاز شده است، ایجاد طرح بانک پیشنهادی بدین شرح در صفحات بعد ارائه شده است:

هدف

هدف اصلی **NCBI** انجام اقدامات به عنوان «نماینده مرکزی» برای اعضاء تشکیل دهنده آن می‌باشد. به این منظور این اقدامات را انجام خواهد داد:

الف - به عنوان یک مرکز تعادل ملی و

سخن‌گویی بانکداری تعاونی و نظام تأمین مالی.

ب - به عنوان محلی برای جذب منابع مازاد نظام‌های دولتی و توزیع منابع مذکور و نیز جذب سایر منابع از طریق کنسرسیوم و سایر تشکلهای و بدین وسیله ایجاد تمهیدات نظام‌مند برای ساختار اعتبار تعاونی در سطح کشور.

اهداف

الف - تدوین و اجرای سیاستها و برنامه‌ها با در نظر داشتن تأمین منابع مالی تعاونی‌ها.

ب - تدوین و اجرای سیاستها و برنامه‌ها برای توسعه تعاونی‌ها و ایجاد رابطه مناسب بین تأمین منابع مالی تعاونی‌ها و برنامه‌های مربوط به توسعه.

پ - انجام اقدامات برای از میان برداشتن عدم تعادل منطقه‌ای در رشد اعتبار و بانکداری تعاونی.

ت - انجام اقدامات در مورد تجدید سازمان و رونق بخشی یا اقدام در مورد ساختار سازمانی اعتبارات از طریق

بانکداری تعاونی در زمانهای مختلف.

ث - برقراری رابطه مؤثر بین مؤسسه های اعتباری و بانکداری تعاونی با دولت هندوستان، دولت‌های ایالتی، «رزرو» بانک هندوستان، «نایراد» و سایر مؤسسات تأمین منابع مالی در سطح کشور و مؤسسات تأمین مالی در بانکداری بین المللی.

ج - تأمین اعتبار از منابع مختلف، به عنوان مثال، بازار بورس و مؤسسات تأمین مالی «رزرو بانک» هندوستان، «نایراد» سایر مؤسسات تأمین مالی و بانکداری بین المللی.

چ - به عهده گرفتن آموزش و توسعه نیروی انسانی به نمایندگی از بانکهای تعاونی عضو با همکاری سازمانهای آموزشی که آموزش تعاونی‌ها را انجام می‌دهند.

ح - به عهده گرفتن مطالعات و تحقیقات، بررسی‌ها و مشاوره برای پیشبرد توسعه منابع مالی تعاونی مدار.

وظایف

بانک علاوه بر اهداف فوق الذکر، وظایف زیر را نیز بر عهده خواهد داشت:

الف - تهیه منابع گوناگون مالی برای مؤسسات تعاونی در تمام بخشهای اقتصاد با تأکید ویژه بر اعتبار برای عملیات کشاورزی، جنگلداری، ماهیگیری و توسعه روستا.

ب - تدارک تأمین مالی برای تمامی امور تجاری در انواع سازمانهای تعاونی و به طور کلی انجام وظیفه به عنوان بانک برای تسهیل اعتبارات لازم برای فعالیتهای کشاورزی، غیر کشاورزی، جنگلداری، ماهیگیری، بازاریابی، فرآیند سازی، صنایع کوچک و خانگی و سایر فعالیتهای وابسته. پ - ارائه خدمات به عنوان مرکز تعادل برای مؤسسات تعاونی بانکداری در سطح کشور.

ت - به عهده گرفتن اداره برنامه‌های تعاونی‌ها در بخش مالی به نحوی که صدور چک و حواله در بانکهای تعاونی در مناطق مختلف کشور تسهیل شود.

ث - تلاش برای اخذ منابع مالی از دولت و اجرای عملیات در بازارهای ملی و بین المللی از جمله فروش اوراق قرضه و سهام و سایر ابزارهای مالی.

ج - دریافت کمکهای مالی از مؤسسات مالی و بانک جهانی، آژانس بین المللی توسعه و سایر مؤسسات مالی بین المللی.

چ - حفظ رابطه با رزرو بانک هندوستان، *NCDC*، *NABARD*، سایر مؤسسات مالی و سایر مؤسسات بخش دولتی.

ح - سرپرستی و نظارت بر نظام بانکداری تعاونی در سطح کشور.

خ - تأمین منابع مالی و اجرای امور تجاری در بخش صادرات و واردات تعاونی‌ها.

د - مدیریت، فروش و عرضه کلیه داراییهایی که ممکن است به مالکیت بانک درآید یا جبران تمام یا بخشی از خسارات وارده بر آن و حصول و حفظ و به طور کلی معامله در مورد هر نوع دارائی.

ذ - حصول، حفظ، صدور اوراق و اسناد

در مورد حق العمل، پذیره نویسی و معامله در مورد موجودی کالا، وامها، سهام، سند قرضه، سهام قرضه، اوراق قرضه، تعهدات، اوراق بهادار و هر نوع سرمایه.

ر - خرید و فروش اوراق بهادار دولتی، اوراق قرضه مؤسسات مالی و سهام سازمانهای تعاونی، اسناد و سایر اوراق بهادار از طرف اعضای تشکیل دهنده سرمایه و سپرده گذاران.

ز - تملک، ساخت، نگهداری، تغییر ساختمانها یا انجام کارهای لازم یا مناسب با اهداف بانک و فروش، ترمیم، مدیریت، توسعه، تغییر اجاره، رهن، امحاء یا به حساب منظور نمودن یا اداره تمام یا بخشی از مایملک.

ژ - انجام هر نوع کار تجاری که دولت هندوستان یا رزرو بانک هندوستان به عنوان نوعی کار تجاری تلقی می‌کند قانونی است.

س - سازماندهی شرایط تأمین منابع مالی و امور تجاری که مؤسسات تعاونی به عهده گرفته‌اند و به طور کلی انجام وظیفه برای تأمین اعتبار و انجام عملیات کشاورزی و غیر کشاورزی، جنگلداری، ماهیگیری، بازاریابی، فرآیند سازی صنایع کوچک و خانگی، برنامه‌های توسعه مناطق مرتفع و عشایری، تجارت و بازرگانی و سایر فعالیتهای وابسته که مؤسسات تعاونی به عهده گرفته‌اند.

ش - تأمین منابع به نحوی که ممکن است هیأت (مدیره) در هر زمان تصمیم‌گیری نماید.

ص - دریافت کمک و هدایا از تعاونی‌های عضو داخل کشور و خارج از کشور.

ض - به عهده گرفتن سایر وظایفی که منشاء و لازمه انجام دادن وظایف و اهداف فوق الذکر می‌باشد.

ساختار بانک

الف - ثبت

۱ - نام بانک «بانک تعاونی ملی هندوستان»^۲ (*NCBI*) خواهد بود و منطقه فعالیت آن منطبق بر مرز اتحادیه هندوستان و منجمله ایالت جامو و کشمیر می‌باشد.

۲ - بانک به عنوان یک مؤسسه اعتباری مطابق قانون سال ۱۹۸۴ مؤسسات تعاونی به صورت چند ایالتی ثبت می‌شود و از «رزرو» بانک هندوستان به منظور شروع فعالیت بانکداری مطابق قانون ۱۹۴۹ مقررات بانکداری (که در مورد تعاونی‌ها قابل اعمال است) مجوز دریافت می‌نماید.

ب) عضویت

اول - عضویت *NCBI* برای مؤسسات زیر مجاز است:

۱ - بانکهای تعاونی ایالتی

۲ - بانکهای تعاونی ایالتی توسعه کشاورزی و روستا.

۳ - بانکهای تعاونی شهری که حوزه فعالیت آنها یک ایالت یا بیش از یک ایالت باشد.

۴ - فدراسیون‌ها، اتحادیه‌ها، بانکهای تعاونی ایالات، بانکهای تعاونی توسعه کشاورزی و روستا، بانکهای تعاونی شهری

۵ - سازمانهای ملی تعاونی

دوم - عضویت ملی:

سایر مؤسسات یا انجمنهایی که در فوق به آنها اشاره نشده است لکن *NCBI* احتمالاً مایل به داد و ستد با هر یک از آنها باشد می‌توان آنها را به عنوان اعضای اسمی پذیرفت، پذیرش آنها از طریق تکمیل تقاضای پذیرش این گونه عضویت همراه حق عضویت ۵۰۰ روپیه که غیر قابل برگشت می‌باشد از طریق قبول هیأت (مدیره) انجام می‌شود. به هر جهت، عضویت اسمی مذکور حق رأی یا مشارکت در مدیریت یا انتخاب *NCBI* یا سهم شدن در منافع و تعهدات آن را در بر ندارد.

ج - سرمایه سهامی

۱ - سرمایه مجاز *NCBI* که به صورت سهام می‌باشد بالغ بر یک میلیارد روپیه است که از ۱۰۰۰۰۰ سهم ۱۰۰۰۰ روپیه‌ای تشکیل می‌شود. سهام سرمایه انتشار یافته ۵۰۰ میلیون روپیه خواهد بود.

۲ - هر سازمان عضو حداقل پنجاه سهم پذیره نویسی خواهد نمود.

مدیریت بانک

الف - هیأت مدیره

هیأت مدیره *NCBI* از افراد زیر تشکیل

می‌شود:

- ۱- هشت مدیر با انتخاب بانکهای تعاونی ایالتی.
- ۲- چهار مدیر با انتخاب بانکهای تعاون توسعه کشاورزی و روستایی ایالتی.
- ۳- چهار مدیر با انتخاب بانکهای تعاون شهری.
- ۴- یک مدیر از فدراسیون ملی بانکهای تعاونی ایالتی.
- ۵- یک مدیر از فدراسیون بانکهای تعاونی ملی توسعه کشاورزی و روستا.
- ۶- یک مدیر از فدراسیون بانکهای تعاون ملی شهری.
- ۷- چهار مدیر با انتخاب مؤسسات تعاونی ملی.
- ۸- یک داوطلب (نامزد) از *NCBI*.
- ۹- یک داوطلب از دولت هندوستان.
- ۱۰- دو مدیر با انتخاب هیأت (مدیره) از میان تعاونی‌ها، بانکداران یا اقتصاد دانان سرشناس.
- ۱۱- مدیر عامل.

کمیته

هیأت (مدیره) می‌تواند یک کمیته اجرایی، کمیته کارکنان، کمیته وام‌ها، و سایر کمیته‌ها را ایجاد نماید و به آنها اختیاراتی را که هیأت مدیره در هر زمان تصمیم می‌گیرد تفویض نماید.

ب - رئیس

هیأت (مدیره) از بین مدیران انتخاب شده یک نفر را به عنوان رئیس انتخاب می‌نماید.

ب - مسئول ارشد اجرایی

مسئول ارشد اجرایی بانک که هیأت (مدیره) منصوب می‌نماید، مدیر عامل آن نیز خواهد بود. مدیر عامل، بانکداری حرفه‌ای و با تجربه و ترجیحاً در بانکداری تعاونی خواهد بود.

ت - بانک سایر کارکنان ارشد و غیر ارشد خود را با کمک مشاوران حرفه‌ای مدیریت در رشته مربوط منصوب خواهد نمود. برای بانک ضروری است که نیروی انسانی خود را با کارکنان حرفه‌ای و متخصص برای استفاده کامل از تجهیزات مدرن مانند کامپیوتر، فاکس و نظام پیچیده اطلاعات مدیریت و غیره مجهز نماید. هنگام

بررسی شرایط لازم برای کارکنان به جز مدیر عامل، باید این نکته را در نظر داشت که *NCBI* به عنوان یک سیاستگذار عمده انجام وظیفه می‌نماید و امور بانکی جزئی مانند سپرده‌های بانکی اشخاص را به عهده نمی‌گیرد.

این مقدمه به صورت قابل توجهی نیاز به کارکنان را کاهش می‌دهد. حتی فراتر از آن *NCBI* باید دارای دپارتمان‌های اساسی و کارکنان با کفایت باشد که از آنها به صورت مؤثری بهره بگیرد.

NCBI باید با ایجاد دپارتمانهای زیر کار خود را آغاز نماید:

۱- دپارتمان بانکداری

در این بخش دریافت و پرداخت عمدتاً از طریق چک انجام می‌شود. معاملات اداره پایاپای چکها و اسناد بانکی به جز صدور *IT*ها و *DD*ها و سایر ابزار انتقال وجوه یکی دیگر از وظایف آن خواهد بود.

۲- دپارتمان حسابها

این واحد حسابهای بانک را به صورت روزانه نگاهداری خواهد نمود و صورتهای اداری حسابها و صورتهای مالی سالانه را تهیه می‌نماید.

۳- دپارتمان مدیریت وجوه

به کارگیری سرمایه‌ها و منابع بانک، نگهداری *CRR* و *SLR* در عملیات بازار و پول از مسئولیتهای مهم این بخش می‌باشد.

۴- دپارتمان وامها و پیش پرداختها

این واحد تمام موارد مربوط به وامها و پیش پرداختها از جمله اسناد با محدودیت *LC*ها که باید افتتاح شوند را بررسی و برای تصویب جمع آوری و ارسال می‌نماید. سند سازی از وظایف دیگر آن می‌باشد.

۵- دپارتمان اداری

این واحد مسئول کلیه امور پرسنلی و موضوعاتی مانند پرداخت حقوق، *P.F*، پاداش بازنشستگی و غیره نیز می‌باشد. این واحد، همچنین مسئول موضوعات مربوط به سیاستهای پرسنلی از جمله روابط صنعتی، برنامه‌های رفاه کارکنان و غیره می‌باشد.

۶- دپارتمان آموزش، تحقیق و توسعه

این واحد مسئول موضوعات مربوط به همه انواع اعتبارات تعاونی و سایر مؤسسات می‌باشد. بخش جداگانه‌ای از این دپارتمان مسئول امور کامپیوتری بانکهای تعاونی خواهد بود.

۷- دپارتمان اداره جلسات مدیریت

این بخش مسئول تمام موضوعاتی است که مربوط به جلسات هیأت (مدیره) و کمیته‌ها از قبیل تهیه و ارسال دعوت نامه و صورت جلسات، برگزاری جلسات، پیگیری اقدامات و غیره می‌باشد. وجود یک دفتر حقوقی برای مشاوره بانک در موضوعات حقوقی در این دپارتمان ضروری است. ریاست دپارتمان‌های فوق الذکر به عهده یک نفر از کارکنان ارشد و معاون آن با یک یا دو نفر از کارکنان جوان‌تر محل خواهد بود. کارکنان پشتیبانی مانند کارمندان دفتری، ماشین نویسها، تندنویسان و مستخدمان نیز نیاز بود.

۸- امور تجاری بانک

۸-۱- علاوه بر امور تجاری بانکداری، *NCBI* ممکن است به یک یا چند نوع از وظایف زیر نیز بپردازد:

الف - وام دادن، تأمین مالی یا برداشت پول؛ وام یا پیش پرداخت خواه با وثیقه یا بدون وثیقه، برداشت، تهیه، پذیرش، خرید، فروش، جمع آوری و معامله در رسیده‌ها، سفته‌ها، کوپن، برات، بارنامه، ضمانت‌های رسیده‌های راه آهن، اوراق قرضه، گواهی‌ها، دست نوشته‌ها و سایر ابزار وثیقه خواه قابل انتقال یا قابل واگذاری (قابل مذاکره) یا غیر قابل واگذاری ضمانت و صدور اعتبارات اسنادی، چکهای مسافرتی، اسناد بهادار در گردش، خرید، فروش و معامله شمش و مسکوکات. فروش و خرید ارزهای خارجی از جمله اسکناسهای خارجی، به دست آوردن، نگه داشتن، صدور حق العمل کاری، پذیره نویسی و معامله موجود کالا، وجه نقد، سهام، اوراق قرضه، سهام قرضه بانکی، تعهدات، وثیقه و سرمایه از هر نوع با خرید و فروش اوراق قرضه، دست نوشته‌ها یا سایر فرمهای ضمانت از طرف اعضای تشکیل دهنده بانک یا دیگران با مذاکره در مورد وامها و پیش پرداختها.

اعتبارات تعاونی و چشم انداز محصولات کشاورزی و تولیدات روستایی

● محمد ولی کیانمهر - عضو هیأت
علمی دانشگاه علامه طباطبائی

مقدمه

در شرایط حاضر مسائل اعتباری و امور مربوط به آن مثل سرمایه و پس انداز و وام و بهره و نظایر آن به قدری اهمیت یافته است که به طور قطع هیچ یک از بخشهای اقتصادی نمی‌توانند فارغ و بی نیاز و بر کنار از این مسائل، گردش صحیح و موفقیتی قابل توجه داشته باشند. فعالیتهای صنعتی و کشاورزی و به طور کلی هر نوع فعالیت اقتصادی، صرف نظر از عوامل دیگر، در درجه اول به سرمایه نیاز دارد، مسئله‌ای که غالباً اشخاص، شرکتها و سازمانها به «سادگی از عهده تأمین آن بر نمی‌آیند و ناگزیر باید از طریق منابع مختلف، اعتباری اقدامات لازم را به عمل آورند.

بخش تجارت نیز که از مهم‌ترین عوامل توزیع کالا در جریان مبادلات بازرگانی

داخلی و بین‌المللی است، هرگز بدون امکانات مالی و سرمایه کافی نمی‌تواند رونق و رواج لازم را به دست آورد و اعتبار و تسهیلات پولی و مالی نه تنها در پیشرفت امور کشاورزی و تکامل و توسعه آن مؤثر است بلکه حتی در حیات فرد فرد شاغلین و خانواده کشاورزان به شدت اثر می‌گذارد. تسخیف در نرخ بهره و تسهیلات در اعتبار و شرایط وام و مدت آن در بخش کشاورزی علاوه بر رونق بخشیدن به کار، تولید و محصولات کشاورزان در ارتقاء سطح زندگی عاملین این بخش و بسط و توسعه فرهنگ و بهداشت و تأمین مسکن و سایر نیازمندیهای زندگی آنان و بالاخره گسترش و رواج بازار اقتصادی و به طور کلی رفاه خانواده کشاورزان مؤثر خواهد بود. در هر حال، تأمین اعتبار کافی برای هر یک از بخشهای مذکور از طریق مؤسسات اعتباری موجود به ویژه از طریق بانکهای اعتباری خصوصی در هر کشوری به خصوص کشورهای توسعه نیافته خالی از

اشکال نیست، زیرا دریافت وام از طریق این مؤسسات موکول به قبول شرایطی است که بهره‌برداری اقتصادی از رشته مورد نظر و تحصیل اعتبارات لازم را به نحوی که برای جریان عملیات یاد شده مقرون به صرفه نماید، غیر ممکن می‌سازد. بانکهای تجاری غالباً در شرایطی قرار دارند که نمی‌توانند وام کافی در اختیار کشاورزان و سایر تولید کنندگان روستایی قرار دهند. چون این بانکها قادر به ارزیابی صحیح عوامل تولید نیستند و امکان نظارت مأمورین آنها بر نحوه فعالیت واحدهای کوچک تولیدی روستایی بسیار محدود است. از طرفی نه تنها بخشهای صنعتی و کشاورزی همواره با مشکلات اعتباری رو به رو هستند، بلکه شاغلین این رشته‌ها نیز در موارد خصوصی و در مواقعی که با مشکلی ناگهانی مواجه می‌شوند فقدان منبع اعتباری مناسب را به خوبی احساس می‌کنند. احتیاج مبرم و دائمی کلیه دلایق روستائیان به تحصیل اعتبار، شرایط

تعاونی‌های اعتباری ساده‌ترین نوع مؤسسات تعاونی هستند. سرمایه‌ای که مؤسسات تعاونی اعتباری باید صرف دارائی ثابت از قبیل ساختمان و وسایل مورد احتیاج نمایند بسیار کم است. هزینه‌هایی که باید از بابت حقوق و غیره صرف کنند نازل‌تر از هزینه‌های مشابه در سایر انواع تعاونی‌ها است، زیرا مؤسسات تعاونی اعتباری را می‌توان با کارمندان نیمه وقت نیز اداره نمود. به علاوه تعاونی‌های اعتباری این مزیت را دارا هستند که سر و کارشان با چیزی است که مورد احتیاج تمام طبقات مردم است.

مناسبی برای فعالیت نزول خواران و سودجویی ظالمانه آنها می‌آورد که در این میان تنها راه گریز از چنگال ربا خواران کوچک و بزرگ و نجات یافتن از پرداخت بهره‌های کلان و غیر عادلانه، تشکیل شرکتهای تعاونی اعتبار کشاورزی و روستایی می‌باشد.

تعاونی‌های اعتباری ساده‌ترین نوع مؤسسات تعاونی هستند. سرمایه‌ای که مؤسسات تعاونی اعتباری باید صرف دارائی ثابت از قبیل ساختمان و وسایل مورد احتیاج نمایند بسیار کم است. هزینه‌هایی که باید از بابت حقوق و غیره صرف کنند نازل‌تر از هزینه‌های مشابه در سایر انواع تعاونی‌ها است، زیرا مؤسسات تعاونی اعتباری را می‌توان با کارمندان نیمه وقت نیز اداره نمود. به علاوه تعاونی‌های اعتباری این مزیت را دارا هستند که سر و کارشان با چیزی است که مورد احتیاج تمام طبقات مردم است. همه ما گاه و بیگاه از اعتبار و وام استفاده می‌کنیم. از اینها گذشته میان اقسام تعاونی‌ها، کار مؤسسات اعتباری بیش از همه با محافظه کاری آمیخته است. از این جهت چه بسا که توفیق در تشکیل تعاونی اعتبار عامل ترغیبی برای ایجاد سایر انواع شرکتهای تعاونی نیز باشد.

شرکتهای تعاونی اعتبار که به سمت

عده‌ای از اعضاء تأسیس می‌شوند از نظر تقویت بنیه مالی و کمک به خود و تأمین اعتبارات ارزان با شرایط مساعد برای بازپرداخت وام، وضع کاملاً ممتازی خواهند داشت. شرکتهای تعاونی اعتبار که معمولاً حوزه فعالیت محدود دارند، به سادگی می‌توانند از ویژگیهای روانی و شرایط زندگی و حرفه‌ای و امکانات اعضاء و استفاده کنندگان از وام، اطلاع حاصل نمایند. در حقیقت وام دهنده و وام گیرنده به دنبال یک هدف هستند و نفع و ضرر وام دهنده و وام گیرنده از یکدیگر جدا نمی‌باشد.

در شرکت تعاونی اعتبار اعضاء می‌کوشند تا سر حد امکان اصل و فرع وامهای دریافتی را در موعد مقرر بپردازند تا خود و دوستانشان بتوانند از امکانات و اعتبارات شرکت استفاده نمایند. عضوی که از مزایای اداره صحیح پولها و اعتباراتی که متعلق به خود اوست بهره‌مند می‌شود به پس انداز و تقویت سرمایه شرکت خویش نیز تشویق می‌گردد. علاوه بر اینها پس انداز مستمر هفتگی، ماهیانه و سالیانه عضو را بدین کار عادت می‌دهد و وقتی احساس کند که از مجموع پولهای پس انداز شده رقمی بزرگ حاصل می‌گردد که مورد استفاده فرد اعضاء قرار می‌گیرد، تدریجاً به اقتصاد پولی و اعتباری و امور بانکی عادت و اعتماد پیدا می‌کند.

مشکل بزرگ شرکتهای تعاونی اعتباری کمی سرمایه است زیرا محیط و فعالیت شرکتهای تعاونی اعتبار محدود به منطقه کوچکی است و اگر خطری متوجه آن منطقه گردد ضرر آن متوجه شرکت نیز خواهد شد. از طرف دیگر چون میزان پس اندازها غالباً ناچیز است، اعطای وام به مقدار کافی و لازم مقدور نمی‌باشد. این اشکال غیر قابل حل نیست بلکه به سهولت میتوان بر آن فائق آمد، بدین ترتیب که شرکتهای تعاونی اعتباری کوچک که در نقاط مختلف ولی نزدیک به یکدیگر قرار گرفته‌اند، می‌توانند با هم متحد شده و در قالب اتحادیه اعتباری که دارای سرمایه و قدرت کافی است و اغلب از منابع اعتباری عمومی نیز می‌تواند استفاده نماید، مشارکت نمایند. شرکتهای تعاونی اعتبار می‌توانند احتیاجات اعتباری خود را از این طریق و راههای دیگر مرتفع سازند.

تعاونی‌های اعتباری و نقش تسهیلات مالی برای کشاورزان

در شرایط کنونی با تمام پیشرفتهایی که در بخشهای صنعتی، بازرگانی و خدماتی ایجاد گردیده، هنوز حدود ۵۰٪ از جمعیت کره زمین به کار کشاورزی اشتغال دارند و در بعضی از کشورها بین ۷۰ تا ۹۰ درصد از جمعیت فعال و غیر فعال از طریق کشاورزی و تولیدات روستایی امرام معاش می‌نمایند! از نظر درآمد وضع رقت بار و فقر کشاورزان ممالک عقب نگاه داشته شده با تراکم روز افزون جمعیت آنها چشمگیر است. در این کشورها هنوز در بخش کشاورزی از ابتدایی‌ترین وسایل به عنوان ابزار تولید استفاده می‌شود. بلایای طبیعی، سماوی و آفات نباتی به ناگهان، کشاورز را از هستی ساقط می‌نماید. دلالان و واسطه‌ها و پبله وران و ربا خواران مانند سرطان بر

روی روستاها و روستائیان پنجه می‌افکنند و روز به روز به فقر و مسکنت روستائیان می‌افزایند.

نقص و ناکفائی سیستم نظارتی و حمایتی در این کشورها، بهره برداری کشاورزی را در وضع نامطلوبی قرار می‌دهد. به طوری که متفکرین و مصلحین اقتصادی و اجتماعی به ویژه تعاون گرایان را به فکر چاره اندیشی عاجل واداشته و آنها راه نجات را در اتفاق، اتحاد، همکاری خود کشاورزان و تولید کنندگان روستایی دانسته‌اند علاوه بر این، امروزه کفایت و شایستگی الگوی اقتصاد تعاونی و اصول مربوط به آن در حل و رفع بسیاری از مشکلات کشاورزی و کشاورزان در مقایسه با سیستمهای اقتصادی دیگر آشکار است.

در اکثر کشورهای جهان به ویژه کشورهای توسعه نیافته، همکاری کشاورزان بر پایه اصول تعاونی به عنوان راه پیشرفت و توسعه کشاورزی، دامداری و عمران روستاها و نیز تأمین زندگی بهتر برای آنان پذیرفته شده است. تعاون برای کشاورزی را راه حلی برای مقابله با این معضلات دانسته‌اند.^۱

اعتبارات تعاونی شامل کلیه فعالیت‌هایی است که به منظور کمک به کشاورزان به عنوان تولید کننده قسم اعظم مواد غذایی و مواد اولیه صنعتی به عمل می‌آید. این نوع فعالیت‌های تعاونی به دلایل گوناگون در بسیاری از کشورها جنبه ضروری و حیاتی پیدا کرده است چون:

۱- کشاورز در زمانهای گذشته به علت ساده بودن ابزار تولید کشاورزی قادر بود منفرداً و جدا از جمع از مزرعه کوچک خود بهره برداری نماید، امروزه صنعتی شدن کشاورزی و مکانیزه شدن ابزار تولید در بخش کشاورزی و استفاده از ماشین آلات سنگین و سبک در کشاورزی از یک طرف و میزان محصولی که کشاورز خرده پا از مزارع کوچک خود به دست می‌آورد از طرف دیگر، شرایطی برای واحدهای کوچک کشاورزی ایجاد نموده که به طور منفرد نمی‌تواند با امکانات فعلی همگامی داشته

احتیاج مبرم و دائمی کلیه طبقات روستائیان به تحصیل اعتبار، شرایط مناسبی برای فعالیت نزول خواران و سودجویی ظالمانه آنها می‌آورد که در این میان تنها راه گریز از چنگال ربا خواران کوچک و بزرگ و نجات یافتن از پرداخت بهره‌های کلان و غیر عادلانه، تشکیل شرکتهای تعاونی اعتبار کشاورزی و روستایی می‌باشد.

حدودی تقلیل داد ولی به کارگیری این تکنیکها برای واحدهای کشاورزی با امکانات مالی اندک کشاورزان، امکان پذیر نمی‌باشد.^۲

اهمیت اقتصادی بخش کشاورزی

کشاورزی از قدیمی‌ترین اشکال فعالیت‌های تولیدی اقتصادی در جامعه بشری است، به گواهی تاریخ بیشتر تمدنهای شناخته شده بشری حول محور کشاورزی شکل گرفته‌اند.

در جهان امروز با وجود پیشرفتهای خیره کننده‌ای که در سایر گونه‌های فعالیت‌های اقتصادی مانند خدمات و صنعت رخ داده است، کشاورزی همچنان نقش چشم‌گیری در عرصه اقتصادی جوامع مختلف ایفا می‌نماید. از دیدگاه توسعه اقتصادی نقش کشاورزی به دلیل کمک فراوان آن به پیشرفت جریان رشد و توسعه اقتصادی غیر قابل انکار است.

بخش کشاورزی در جریان رشد و توسعه اقتصادی چند وظیفه مهم و اساسی بر عهده دارد: نخستین و مهم‌ترین وظیفه این بخش تأمین غذا و امنیت غذایی برای جمعیت رو به رشد جهان و کشور است.^۳ وظیفه مهم دیگر بخش کشاورزی ایجاد مازاد اقتصادی یا پس انداز برای توسعه فعالیت‌های گوناگون در خود بخش یا در سایر زمینه‌های اقتصادی است.

وظیفه دیگر بخش کشاورزی، عرضه مواد خام مورد نیاز صنعت و کمک به توسعه صنایع وابسته به کشاورزی است و بالاخره وظیفه مهم دیگر بخش کشاورزی عبارت است از حفظ و بهسازی محیط زیست برای زندگی بهتر ابناء بشر، همه وظایف یاد شده برای دستیابی به توسعه اقتصادی اهمیت فراوان دارند. اما در کشورهای در حال رشد انجام این وظایف برای بخش کشاورزی و فعالان آن خالی از

باشد و از نظر اقتصادی به تنهایی قادر به خرید ماشین آلات کشاورزی نیست، از این رو برای بالا بردن بازدهی فعالیت خود ناچار است در سازمانهای تعاونی اعتباری و اتحادیه‌های مربوط به آنها عضویت یابد. ۲- بخش کشاورزی در مقایسه با سایر بخشهای اقتصادی دارای درآمد کمتری است، به عبارت دیگر بازدهی سرمایه در بخش کشاورزی به دلایل زیر نسبت به بخش صنعتی یا بازرگانی کمتر است:

الف) قیمت محصولات کشاورزی، همیشه با بی ثباتی و ناپایداری همراه است چون قسمت بیشتر محصولات کشاورزی ماهیتاً فاسد شدنی می‌باشد و تسهیلات کافی و مناسب مانند اعتبار داری معمولاً در دسترس کشاورزان و روستائیان قرار ندارد، از این نظر چنین محصولاتی لزوماً می‌بایستی هر چه سریع‌تر به بازار عرضه گردند. عرضه فراوان و جمعی محصولات کشاورزی به بازار دلایل کاهش قیمت و بی ثباتی بازار این محصولات است. همچنین عدم وجود وسایل حمل و نقل محصولات کشاورزی و حجیم بودن این محصولات و هزینه بر شدن حمل و نقل آنها و نیز عدم دسترسی کافی کشاورزان به اطلاعات مربوط به بازار محصولات کشاورزی مزید بر علل فوق است.

ب) میزان مخاطرات در بخش کشاورزی به علت بودن عوامل جوی و طبیعی و غیره قابل پیش بینی نبودن و عواملی از قبیل آفات، سرما، سیل، خشک سالی، طوفان و آفات نباتی و حیوانی مانند سن، ملخ و غیره بسیار زیاد و خسارت بار است. بنابراین بهره برداری از کشاورزی یکی از فعالیت‌های اقتصادی نامطمئن تلقی گردیده است. گرچه میزان این خطرات را می‌توان با استفاده از وسائل و تکنیکهای جدیدی تا

الف) مؤسسات دولتی، این قبیل مؤسسات یا در مالکیت دولت قرار دارند و یا تحت نظارت دولت هستند، این مؤسسات یا مستقیماً به کشاورزان وام و اعتبار می‌دهند یا اعتبارات لازم را برای منابع اعتباری محلی تأمین می‌کنند.

ب) بانکهای بازرگانی و تجاری، بانکهای بازرگانی و تجاری تمایل چندانی به اعطای اعتبارات کشاورزی ندارند و فاقد تسهیلات لازم در این مورد هستند.

ج) منابع خصوصی، منابع خصوصی که عبارتند از آشنایان کشاورزان، تجار و کسبه که معمولاً اجناس و تولیدات کشاورزان را به طور نسیه و قسطی به آنها می‌فروشند. سلف خرها و پيله وران که محصولات کشاورزان را قبل از عرضه به بازار می‌خرند، ربا خواران حرفه‌ای و غیره.

د) شرکتهای تعاونی اعتبار روستایی، شرکتهای تعاونی اعتباری بدون تردید از نظر تأمین اعتبارات برای کشاورزان از هر سازمان اعتباری دیگر مناسبتر و مهمتر می‌باشند. شرایط و موفقیت این شرکتهای رعایت اصول خودیاری و اجرای دقیق

اصول اساسی شرکتهای تعاونی اعتباری و انجام کار به دست خود مردم است. در کشورهای عقب نگاه داشته شده و در حال رشد سطح درآمد کشاورزان به قدری پایین است که بدون کمک دولت، تأمین اعتبارات لازم و تقویت بنیه مالی شرکتهای تعاونی اعتباری به طور مؤثر قادر به انجام وظیفه نمی‌باشند. در این قبیل کشورها، شرکتهای تعاونی اعتبار معمولاً تشکیلات هرمی شکل دارند که در رأس آنها یک بانک مرکزی برای ارشاد و هدایت و حمایت شرکتهای تعاونی و جلب اعتماد و کسب اعتبارات از دولت قرار گرفته‌اند و اتحادیه‌های تعاونی در حد وسط واقع می‌شوند و شرکتهای تعاونی کوچک و اولیه به تعداد زیادی در قاعده هرم قرار می‌گیرند.

شرکتهای تعاونی اعتبار در مراحل پیشرفته به خوبی می‌توانند در انجام طرحهای وسیع اعتبارات، نظارت داشته و اعتبارات را تضمین و قسمت زیادی از مخارج اداری را جلوگیری نمایند.

تنها در پیشرفت و تکامل و بهره برداری از آن تأثیر به سزایی دارد بلکه حتی در حیات فرد فرد شاعلین آن نقش مهمی دارا می‌باشد بخش کشاورزی است.

یکی از طرق مهم پیشرفت و توسعه در بخش کشاورزی، ایجاد اعتبارات کشاورزی می‌باشد که در زمان مناسب و لازم می‌بایست در اختیار کشاورزان قرار داده شود. البته باید توجه داشت که اعتبار عامل و وسیله‌ای مناسب و کارآمد به منظور افزایش تولیدات و توسعه کشاورزی است. چرا که تسهیلات در اعطای اعتبارات بخش کشاورزی علاوه بر رونق بخشیدن به کار و تولیدات کشاورزی در ارتقاء سطح زندگی کشاورزان و بسط و توسعه فرهنگ و بهداشت و سایر نیازمندیهای آنان و استقلال اقتصادی در بخش روستایی نیز تأثیر مهمی خواهد داشت. اعتبارات کشاورزی را می‌توان از منابع گوناگونی در اختیار کشاورزان قرار داد که مهم‌ترین آنها عبارتند از:

اشکال نیست چون، تسهیلات اعتباری و منابع مالی لازم به آسانی قابل حصول نیست.

لزوم ایجاد تعاونی‌های اعتباری کشاورزی و اهمیت اقتصادی آنها

مسائل پولی و اعتباری از پدیده‌های اقتصادی مهم هستند که به طور قطع هیچ یک از بخشهای اقتصادی نمی‌توانند فارغ و بی نیاز از این مسائل گردش صحیح و موقعیتی قابل توجه داشته باشند. بخش صنعت که در واقع پایه‌های رشد اقتصادی هر کشور است در درجه اول به سرمایه عظیمی نیاز دارد که در اکثر کشورهای رو به رشد تأمین چنین سرمایه‌ای از عهده یک بخش اقتصادی خارج است. بخش تجارت نیز که نقش مهمی در توزیع کالاها و واردات و صادرات به عهده دارد بدون امکانات اعتباری و سرمایه کافی نمی‌تواند تحرک و رونق لازم را داشته باشد. اما بخشی که اعتبار و تسهیلات پولی و مالی نه

در مورد شرکتهای تعاونی باید به این موضوع توجه داشت که شرکتهای تعاونی اعتبار به خودی خود هدف نیستند بلکه وسیله‌ای برای کارگشایی و رفع نیاز کشاورزان از زیر بار قرض و تشویق و حمایت آنان در جهت پس انداز و تولید بهتر و بالاخره رفاه نسبی کشاورزان می‌باشد. علاوه بر این، تشکیل شرکتهای تعاونی اعتبار آخرین قدم نیست بلکه در حقیقت اولین قدم در راه آزاد سازی کشاورزان و آماده ساختن آنان برای قبول تحول در کار و زندگی و تدارکات کشاورزی از نظر بازار و بازار رسانی و فروش. شرکتهای تعاونی فروش و بازار یابی می‌توانند به سهم خود کمک بزرگی به پیشرفت کشاورزی بنمایند. اصولاً تأمین اعتبار جهت سرمایه گذاری در بخش کشاورزی مشکل است، چون اولاً کشاورزان از بنیه ضعیف مالی برخوردارند و ثانیاً با توجه به مسائلی که به آنها اشاره رفت غالباً بانکهای مختلف از دادن اعتبار و وام به کشاورزان خوداری می‌کنند و نظر به این که طبیعت بهره برداری کشاورزی به گونه‌ای است که اکثریت کشاورزان در همه نقاط جهان در فواصل کاشت تا برداشت محصول ناچار به استقراضند و همچنین برای افزایش تولیدات خود و اصلاح سیستم کاشت و خرید بذر، کود و ماشین آلات کشاورزی به وام نیازمندند، تأمین اعتبارات کافی با بهره مناسب در بخش کشاورزی از اساسی‌ترین تدابیر برای پیشرفت کشاورزی است. در صورتی که کشاورزان منابع اعتباری مناسب در اختیار نداشته باشند، به ناچار برای تأمین اعتبارات لازم به سلف خرها یا ربا خواران روی می‌آورند که نه تنها این امر مشکلات اقتصادی آنها را حل نمی‌کند بلکه تشدید نیز می‌نماید و بر فقر آنها می‌افزاید. لذا تشکیل مؤسسات اعتباری تعاونی در روستاها می‌تواند گره گشای مشکلات اعتباری کشاورزی باشد.

گرچه تعاونی اعتباری کشاورزی به عنوان تنها وسیله و راه حل برای رفع مشکلات کشاورزی تلقی نمی‌شود اما استفاده از شیوه‌های تعاونی در بخش

کشاورزان در ثبات اقتصادی، پولی و مالی نیز نقش عمده‌ای دارد. راهنمای ما در این طرح الگوهای متعددی است که از زمان پیش کسوتان تعاونی و تعاونی‌های اعتباری نوع «رایف آیزن» در آلمان و دیگر نقاط جهان برای بهبود وضع کشاورزان و نوع اعتبارات شهری یعنی تخصیص وام و اعتبار به صنعتکاران، صاحبان حرف و غیره ابداع و ایجاد شده است.^۵

● پی نوشت‌ها:

- ۱- شبرانی، علیرضا، اقتصاد تعاونی - دانشگاه علامه طباطبایی - ۱۳۶۸.
- ۲- دکتر ناهید، منوچهر - نقش شرکتهای تعاونی در پیشرفت و توسعه کشاورزی، مؤسسه آموزش و تحقیقات تعاون، دانشگاه تهران، ۱۳۴۶.
- ۳- چارلز، ب، توسعه اقتصادی - ترجمه دکتر رضا صدوقی، مدرسه عالی مدیریت گیلان، ۱۳۵۱، ص ۴۰۹ و ۴۱۰.
- ۴- سبلانی، سید علی - اطلاعات سیاسی - اقتصادی، بهمن و اسفند ۱۳۷۷.
- ۵- کیانسر، محمد ولی، اقتصاد تعاون، انتشارات دانشکده اقتصاد علامه طباطبایی، اسفند ۱۳۷۸.

کشاورزی می‌تواند در تعدیل و حل بسیاری از مسائل و دشواریهای کشاورزی و کشاورزان مؤثر افتد.

پایان سخن

یک شرکت تعاونی اعتباری کشاورزی که احتمالاً از عضویت کشاورزان و اعضای تعاونی‌های کوچک تشکیل می‌شود معمولاً حدود احتیاجات اعتباری کشاورزان را می‌شناسد و اساس کار جمع آوری پس اندازهای کشاورزان و روستائیان و استفاده بهینه از آنها را برای تخصیص به موقع اعتبارات کوتاه مدت، میان مدت و ... پی ریزی اقتصاد روستایی منظم انجام می‌دهد. بعد از تشکیل چنین شرکتهایی می‌توان از ادغام واحدهای کوچک اعتباری، بانکهای تعاونی و اتحادیه‌های اعتباری مرکزی تعاون را به وجود آورد که در اخذ استقراض و تخصیص منابع به فعالیتهای بخش کشاورزی که در آن مهارت فنی بیشتری دارند و همچنین در سطح وسیع تری شرکتهای تعاونی اعتباری عضو را تحت پوشش اعتباری قرار می‌دهند. این امر علاوه بر رفع معضلات و مشکلات مالی

دریافت هر نوع اوراق قرضه، گواهی سهام یا اسناد بهادار به صورت سپرده یا برای حصول اطمینان در مورد امانات و بالعکس. تهیه گاو صندوق مطمئن برای سپرده‌ها، جمع آوری و حواله پول و وثیقه.

ب - به عنوان نماینده مؤسسات دولتی محلی یا هر شخص یا اشخاص دیگر برای انجام امور مربوط به آنها، انجام امور تجاری با قبول نمایندگی از قبیل امور مربوط به مبادله اسناد و حمل کالا، صدور رسید و انجام سایر موارد و اقدامات به عنوان نماینده حقوقی مشتریان.

پ - عقد قرار داد در مورد وامهای دولتی و خصوصی و مذاکره برای انجام امور آنها.

ت - انجام امور، بیمه، ضمانت، تعهد، مشارکت در اداره و انجام هر اقدام در مورد وامهای بخش دولتی یا خصوصی، ایالتی، شهرداریها یا سایر وامها و سهام، قرضه‌ها یا سهام قرضه هر شرکت، سازمان‌های تعاونی، مؤسسه یا انجمن و پرداخت وام برای اهداف امور مشابه.

ث - انجام معاملات از هر نوع در مورد امور تجاری ضمانت‌ها و خسارات.

ج - اداره، فروش یا واگذاری هر نوع دارایی که به مالکیت بانک در می‌آید با پرداخت تمام یا بخشی از ادعاها در هر مورد.

چ - حصول و نگهداری و به طور کلی معامله در مورد هر نوع دارایی یا هر نوع حقوق، عنوان یا منافع حاصل از چنین دارائیهایی که ممکن است وثیقه یا بخشی از وثیقه در ارتباط با چنین وثیقه‌ای برای هر نوع وام یا پیش پرداخت باشد.

ح - به عهده گرفتن و انجام امور سپرده‌ها.

خ - به عهده گرفتن اداره امور املاک به عنوان مجری، معتمد و غیره.

د - ایجاد و پشتیبانی یا مساعدت در ایجاد و پشتیبانی از مؤسسات، سازمانها، صندوقها، اتحادیه‌ها، ایجاد تسهیلات طراحی شده به سود کارکنان یا کارکنان سابق بانک یا در ارتباط با افراد مذکور با تأمین حقوق بازنشستگی و مزایا و پرداخت

بیمه با کمک مالی یا تأمین پول برای امور خیریه و نیکوکارانه در مورد کمک هزینه تحصیلی یا کمک‌های عمومی در زمینه موضوعات کلی یا مفید.

ذ - حصول، ساخت، نگهداری و تغییر هر نوع ساختمان یا کار که برای اهداف *NCBI* ضروری یا مفید است.

ر - فروش، ترمیم، توسعه، مبادله، اجاره، رهن، واگذاری، یا به حساب گرفتن یا در غیر این صورت معامله در مورد تمام یا بخشی از دارائیهها و حقوق *NCBI*

ز - حصول و به عهده گرفتن تمام یا بخشی از امور تجاری هر فرد یا مؤسسه یا سازمان تعاونی هنگامی که امور تجاری مذکور ماهیتاً در بخش فرعی بر شمرده یا توضیح داده شده است.

ژ - انجام سایر امور مشابه که به طور ضمنی باعث یا منشاء، ترفیع یا پیشرفت امور تجاری بانک می‌شوند.

س - انجام هر نوع دیگر از امور تجاری با دولت مرکزی که ممکن است، از طریق روزنامه رسمی (اعلامیه رسمی) به عنوان نوعی از امور تجاری اعلام شود که اشتغال (*NCBI*) به آن قانونی می‌باشد.

س ۲ - *NCBI* به هیچ امور تجاری به جز

بانک تعاونی هندوستان متولی

هماهنگی با اصول فدرالیسم و دموکراسی

است که ویژگی سازمانهای تعاونی در تمام

سطوح می‌باشد و تأکید آن نیز بر پذیرش

مشارکت کمتر از دولت برای تحقق عدالت

و مدیریت است.

موارد اشاره شده در فرم و آنهایی که در زیر بخش ۹-۱ به آن اشاره شده است، نمی‌پردازد.

۹- منابع بانک به طور عمده از موارد

زیر تشکیل خواهد شد:

الف - هزینه پذیرش

ب - سهام سرمایه

پ - اسناد قرضه و اوراق قرضه

ت - سپرده‌ها، وامها و پیش دریافتها

ث - کمک‌های بلاعوض و هدایا

ج - سود

سهام سرمایه

۱۰- سهم سرمایه مجاز بانک یک میلیارد روپیه و سهام سرمایه منتشر شده آن ۵۰۰ میلیون روپیه خواهد بود.

وجه اندوخته و سایر وجوه

۱۱-۱- بستگی به شرایط قوانین و مقررات، *NCBI* باید، از سود خالص خود در هر سال مقادیر زیر را کنار بگذارد:

الف - مبلغی که کمتر از ۲۵ درصد نباشد به وجه اندوخته بسپارد.

ب - یک درصد از سود را به صندوق تعاونی تعلیم و تربیت که *NCUI* در دهلی نو آن را نگهداری می‌نماید کمک نماید.

۱۱-۲- مانده سود خالص می‌تواند برای تمام یا یکی از اهداف زیر مورد استفاده قرار گیرد:

الف - پرداخت سود سهام به اعضاء به نسبت سهام سرمایه پرداخت شده آنها به نحوی که از ۱۲ درصد ارزش سرمایه سهامی آنها بیشتر نشود.

ب - افتتاح حساب اعانه برای هر حساب ویژه‌ای از جمله حساب اندوخته وجوه مشکوک الوصول .

پ - هدیه یا پرداخت اعانه به صورت مبلغی که بیش از ۵ درصد سود خالص نباشد برای هر منظور مرتبط با توسعه نهضت تعاونی یا اهداف خیر خواهانه که در بخش ۲ قانون ۱۸۹۰ موقوفات خیریه تعریف شده است.

ت - پرداخت مبالغی به عنوان کمک بلاعوض به کارکنان *NCBI* بر اساس تصمیمات متخذ در مجمع عمومی سالانه.

۱۱-۳- سود توزیع نشده به حساب اندوخته عمومی *NCBI* اضافه خواهد شد.